

7. razvojni dan gozdno lesnega sektorja

Na 7. razvojnem dnevu gozdno lesnega sektorja o nadaljnjem razvoju akterjev gozdno lesne verige z dosledno podpro raziskovalnega, razvojnega dela in krepitevijo lesne industrije.

V četrtek, 7. marca 2019, je na Gospodarskem razstavišču v okviru sejma DOM 2019 kot obsejemska dejavnost potekal 7. razvojni dan gozdno lesnega sektorja, ki se je začel s posvetom, nadaljeval pa z okroglo mizo z naslovom »Lesarstvo in strategije za nizke emisije ter energetski podnebni načrt RS«. V okviru posveta so bili predstavljeni projekti pametne specializacije v lesarstvu in projekti karakterizacije in uporabe lesa tujerodnih drevesnih vrst, v katerih intenzivno sodeluje oziroma je vodilni partner Oddelek za lesarstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Na okrogli mizi pa so razpravljavci skupaj z moderatorjem prof. dr. Mihom Humarjem oblikovali zaključke, o pomenu gozdno lesene verige, za Strategijo za nizke emisije ter Celovit nacionalni energetski

in podnebni načrt RS. Uresničitev zastavljenih ciljev bo možna le z učinkovitim sodelovanjem lesarskih akterjev.

V okviru posveta so bili **predstavljeni izbrani rezultati projektov pametne specializacije TIGR4smart, IQDOM, CEL.Krog in WOOLF.**

Projekt **TIGR4smart** je predstavil **David Močnik s podjetja REM d.o.o.**: »Projekt TIGR4smart je razvojni program, ki je vključeval 22 tem v okviru zbranih v 6 razvojno raziskovalnih projektov (RRP). Med bolj izpostavljenimi so tehnologije rabe lesa v konstrukcijske namene v gradbeništvu, rabo manj izkoriščenih lesnih vrst ter integracijo elementov informacijske tehnologije lesenih izdelkov, ki jih povezujemo v mrežo IoT (izdelki predstavljajo in presegajo trenutno doseženo stanje tehnike v evropskem in svetovnem merilu). Celoten program naslavlja prednostno področje Pametne zgradbe in dom z lesno verigo v okviru pametne specializacije – S4.«

Slika 1: Udeleženci dogodka (foto: D. Kržišnik)

Projekt IQDOM je predstavil **dr. Bruno Dujič s podjetja Intechles in CBD d.o.o.**: »Projekt IQDOM zajema zelo široko področje gradnje in doma skupaj s pametnimi napravami za dom. V projekt je vključenih 10 raziskovalnih organizacij in 16 podjetji. Dr. Dujič se je osredotočil na predstavitev podprojektov Inteligentno projektiranje gradbenih konstrukcij in inteligentni nosilni elementi. V sklopu projektov je bila izdelana testna platforma iz stekleno-lesenih elementov ter drugi projekt energetske in potresne sanacije obstoječega objekta s pomočjo lesnih kompozitov in lignoceluloznih izolacij. Celoten program naslavlja prednostno področje Pametne zgradbe in dom z lesno verigo v okviru pametne specializacije – S4.«

Projekt **Cel.krog** je predstavil **dr. Primož Oven z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani**: »Projekt Cel.krog je uresničeval prednostno področje S4 Mreže za prehod v krožno gospodarstvo. Naslavljal je vsa fokusna področja (1) tehnologije za predelavo biomase ter razvoj novih bioloških materialov, (2) tehnologije za uporabo sekundarnih surovin in ponovno uporabo odpadkov ter (3) pridobivanje energije iz alternativnih virov ter je

zastavljen v petih, medsebojno povezanih vsebinskih sklopih. Program je prispeval k dolgoročni konkurenčnosti pomembnega dela slovenske kemijske, tekstilne, papirne, lesne in avtomobilske industrije ter gradbeništva, inženiringa in energetike.«

Projekt **WOOLF - Les in lesni izdelki v življenjski dobi** je predstavila **Barbara Šubic, s podjetja M SORA**: »Projekt je bil odobren v drugem razpisu pametne specializacije. V okviru projekta se v lesene konstrukcijske in okenske sisteme integrira nova razvita senzorska tehnologija in pametnim IKT sistemom, ki omogoča spremljanje kakovosti lesa in lesenih izdelkov v realnem času, z možnostjo napovedovanja njihove življenjske dobe. Načrtovani izdelki so razviti v modularni evalvacijski platformi.«

Predstavljena sta bila tudi dva projekta karakterizacije in uporabe lesa tujerodnih drevesnih vrst, **projekt APPLAUSE**, ki ga je predstavil **dr. Maks Marela** in **projekt Uporabnost ameriške duglazije in drugih tujerodnih drevesnih vrst pri obnovi gozdov s saditvijo in setvijo v Sloveniji**, ki ga je predstavil **prof. dr. Robert Brus**, oba Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Slika 2: Razpravljavci okrogle mize (foto: D. Kržišnik)

Gozdarstvo v času in prostoru

Posvet je povezoval **dr. Aleš Ugovšek**, vodja področja tehnološki razvoj in inovativnost GZS.

Razpravljavci okrogle mize z naslovom **Lesarstvo in strategije za nizke emisije ter energetski podnebni načrt RS** so bili **mag. Tanja Bolte**, MOP, **mag. Uroš Habjan**, MZI, Direktorat za energijo, **Gašper Stegnar**, udig., IJS, **Jože Prikeržnik**, MGRT Direktorat za lesarstvo, **Igor Milavec**, GZS ZLPI, **Bruno Dujčić**, CBD d.o.o. in **Friderik Knez**, ZAG. Posvet je povezoval **prof. dr. Miha Humar** z Biotehniške fakultete, ki je skupaj z razpravljavci pripravil naslednje zaključke posveta:

SKLEP 1: NEPN naj opredeli aktivnosti v smeri zagotavljanja skrbnega upravljanja z gozdovi, ki naj ob **ustrezni mobilizaciji okroglega lesa**, tudi iz zasebnih gozdov, **zagotovi optimalno količino okroglega lesa**. Čim večji delež Slovenskega lesa naj se predela doma do čim višje stopnje. **Cilj NEPN naj bo tudi, da v Sloveniji uporabimo tudi vse lesne ostanke in odslužen les.**

SKLEP 2: Za uresničenje prejšnjega sklepa je **ključna trajnostna gradnja za katero se prav sedaj določajo sistemi in kazalniki**. Poleg predstavnikov MOP, ZRMK, ZAG in drugih mora pri tem sodelovati tudi predstavnik predelovalcev lesa. Le tako bo tudi les ustrezno vključen v nastajajoči okvir jedrnih kazalnikov za oceno okoljskih performanc stavb na podanem EU okviru z imenom LEVELS.

SKLEP 3: Te cilje lahko dosežemo z **dosledno podporo raziskovalnega in razvojnega dela in krepitevijo lesne industrije**, ki bo usmerjena v energetske samooskrbo ter celovito in kaskadno rabo lesa.

SKLEP 4: Deležniki na področju lesarstva se moramo dogovoriti, kako bomo **učinkovito sodelovali pri realizaciji obeh prejšnjih sklepov**. Sodelovanje lahko poteka v okviru **obstojećih oblik delovanja, kot so Združenje za lesno in pohištveno industrijo, Lesarski grozd, SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo.**

Poleg sklepov naj omenimo, da je na v okviru Ministrstva za infrastrukturo med 4. marcem in 8. aprilom 2019 (5 tednov oz. 35 dni) potekalo predhodno posvetovanje in dialog glede osnutka NEPN. K sodelovanju in pripravi prispevkov glede posameznih razsežnosti energetske unije je bila vabljen zainteresirana strokovna in širša javnost.

7. razvojni dan gozdno lesnega sektorja v organizaciji Društva lesarjev Slovenije in Združenja lesne in pohištvene industrije GZS ter soorganizatorjev Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Lesarskega grozda, SRIP – pametne stavbe in dom z lesno verigo in projekta FORESDA.

doc. dr. Boštjan Lesar in Tina Drolc

Organizatorja:

Soorganizatorji:

